

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

Több mint 8 milliárd forint vizgazdálkodási beruházásokra

Az OVH vízügyi ágazatának vezetői csütörtökön Szentendrén országos tanácskozást tartottak. Ezen Dégen Imre államtitkár, az Országos Vízügyi Hivatal elnöke számolt be a vízügyi szolgálat múlt évi eredményeiről, s vázolta az ideai feladatokat, a vízkészlet-gazdálkodás távlati célkitűzéseit. Bevezetőjében többek között elmondta, hogy a népgazdaság tavaly 7,8 milliárd forintot költött a vizgazdálkodás fejlesztésére. A múlt év kiemelkedő eseménye volt a kiskörei vízlépcső üzembe helyezése.

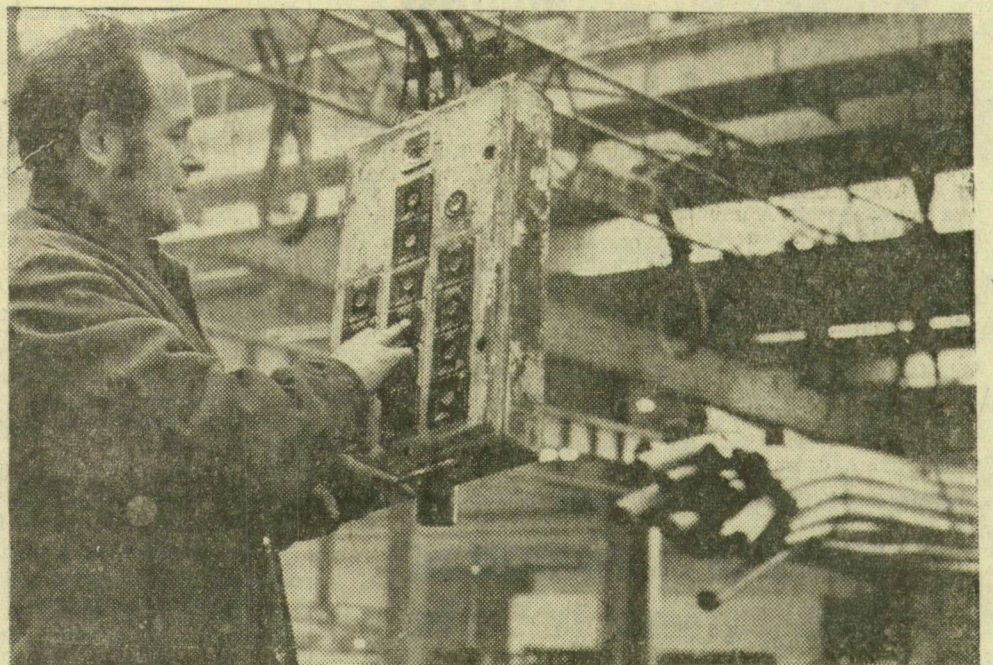
Elkészült és hamarosan átadják rendeltetésének a Sió-torkolati zsilipet, amely egyéb vizgazdálkodási céljain kívül jelentős területet mentesít a dunai jeges árvizektől. Ugyancsak tavaly készült el a 15 millió köbméter térfogatú fehérvárcsurgói tároló. A Balaton környékének vízellátása szempontjából kiemelkedő jelentőségű a nyírádi bauxitbánya karsztvizére telepített nyugat-balatoni regionális vízmű, valamint a Délkelet-Balaton térségi vízmű. Mindkét létesítmény ugyancsak tavaly kezdte meg üzemelését.

Az államtitkár az ideai feladatokról szólva elmondta, hogy gyors ütemben folytatják a kiskörei vízlépcső második ütemének építését. Megkezdik a körösladányi vízlépcső, és folytatják a velencei-tavi, a Debrecen—Keleti fűcsatorna, a Mátra vidéki és a Duna-kanyari regionális vízműrendszerek építését. A vizgazdálkodás beruházásaira ebben az évben 8,5 milliárd forintot költenek. Ez 7 százaléka a népgazdaság összes beruházásainak. A fejlesztésre előirányzott összeg nagyobb részét — 64 százalékát — a lakosság és az ipar vízellátásának bővítésére szánják. Az év végére az ország lakosságának mintegy 63 százalékát látják el vezetékes ivóvízzel.

A vízigények szüntelen növekedése miatt a következő években kulcsszerepet kap hazánkban a vízkészlet-gazdálkodás. Az ország teljes vízigénye 1970-ben 5,4 milliárd köbméter volt. Ez a szám a következő évtizedben várhatóan megkétszereződik, s az ezredfordulóra ötszörösére növekszik.

Szegedi Gumigyár:

Gépek könnyítik a munkát

Képünkön a gép csigatómlőket szállít, a kapcsolótáblánál Sárkány Pál darukezelő

A Szegedi Gumigyár hatalmas csarnokában gépek csattognak, jellegzetes szag terjeng a levegőben, a gépek mellett emberek szorgoskodnak. Nem könnyű a munkájuk, mégis szívesen végzik. Ez meglepő a gyár termelési eredményén is. Sok-sok gumicső, tömlő, műszaki gumilemez és még ki tudja, mi minden táru a nézelődők szeme elé. A gépóriások nyelik az anyagot és ontják magukból különböző termékeiket. A gépek azonban nem

végeznek el mindent, mellettük az ember fizikai erejére is igen nagy szükség van. A gyár vezetői mindent megtesznek a nehéz fizikai munka enyhítése érdekében, költséges beruházással teremtik meg azokat a berendezéseket, amelyek segítenek itt a munkásoknak. Fűrge tárgoncák, emelőgépek mozgatják az anyagot, a készárut.

Szinte az egész csarnokot behálózza egy hídvaru-rendszer, amivel munka közben ismerkedtünk meg. Nagymé-

retű csigatómlőket szállított éppen, melyekből egy darab legalább 40—50 kilogramm. A daru üzembehelyezése előtt a dolgozók vállukon vitték ezeket a tömlőket rendeltetési helyükre, egyszerre legfeljebb kettőt. Most a hídvaru egész csokrot vesz fel belőlük, méltóságteljesen sikklik velük 120 méter hosszú pályáján. Elindítani, emelésre készíteni és megállítani pillanat műve, irányítása kis kapcsolótáblán gombnyomással történik.

Nagyobb figyelmet a természetvédelemre

A természet- és környezetvédelem érdekében hatékonyabb felvilágosító munkát, fokozottabb társadalmi törődést sürgetett csütörtöki ülésén az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága. A dr. Belák Sándor elnökletével megtartott tanácskozáson részt vett Bencsik István, a Hazafias Népfrent főtitkára és dr. Madas András mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes.

Rakonczy Zoltán, az Országos Természetvédelmi Hivatal elnöke tájékoztatójában elmondta, hogy a védett területek az ország magyságának egy százalékát sem teszik ki, jöllehet a Magyarországban hasonló társadalmi, illetve gazdasági szintű államokban ez az arány a 4—5 százalékot is eléri. Hazánkban az első természetvédelmi vonatkozású jogszabálynak az 1879-ben alkotott erdőtvörny tekinthető. A paragrafusok hosszú sorát az 1961-ben kelt, természetvédelemről szóló törvényerejű rendelet zárja, ennek végrehajtásáról 1962-ben és 1971-ben kormányhatározat intézkedett. Ma 298 védett természeti értékünk tartják számon, ebből 294 természetvédelmi terület és tárgy (24 000 hektáron), három tájvédelmi körzet (5000 hektár Tihanyban, Badacsonyban és Mártélyon), egy pedig nemzeti park (52 000 hektáron a Hortobágy). A szigorúan védett területek száma 17, területük összesen 9700 hektár. Ezek látogatása engedélyhez kötött, általában csak kutatók, oktatók, esetenként kisebb csoportok léphetnek be.

Rakonczy Zoltán arról is tájékoztatta a képviselőket, hogy a pusztuló értékek mentése elkerülhetetlenné teszi a távlati természetvédelmi terv összeállítását. A hivatalhoz érkezett indokolt javaslatok alapján a védelmet újabb 600 000 hektár területre kellene kiterjeszteni. Megalapozott számítások szerint a következő 15 esztendőben ebből körülbelül

400 000 hektár vonható oltalom alá. A hivatal a Hortobágy mellett még négy nemzeti park kialakítását tartja szükségesnek, ezek: Bugac, a Bükk-fennsík, az Ország és Aggtelek. Ezek együttesen körülbelül 180 000 hektárt tennének ki. Tervezik továbbá 37 új tájvédelmi körzet meghatározását, összesen 220 000 hektáron.

Az előterjesztést követően élénk vita alakult ki. K. Papp József hozzászólásában kifejtette, hogy fontos lenne a közvélemény megnyerése a természetvédelem céljainak, de legalább annyira lényeges, hogy a témának a hivatalos szervek, a tanácsok is kellő jelentőséget tulajdonítsanak. Lakatos András vitába szállt azokkal a nézetekkel, amelyek szerint a Balaton vizét a környező mezőgazdasági üzemek erősen szennyezik. Tényekkel, adatokkal bizonyította, hogy a szőlő- és gyümölcsültetvényes területek a balatoni tájnak, a tó vizét sem a növényvédők szerek, sem a műtrágyák nem fertőzik. Dr. Madas András is a képviselővélekedését támasztotta alá, s elmondta, hogy Magyarországon csak olyan növényvédők szert szabad alkalmazni, amelynek hatóanyaga egy vegetációs időszak alatt lebomlik. Párját ritkítóan szigorú intézkedés. Baskay-Tóth Bertalan megállapította, hogy a Hortobágyi Nemzeti Park a kiveszőféiben lévő háziállatok legnagyobb élő múzeuma, helyesnek tartotta, ha a hortobágyi legelőket termelésre, a húsmarhatartás céljaira is hasznosítanák.

Bencsik István is a társadalom nagyobb segítségét sürgette, s ígérte a népfrent-mozgalom eddig is jelentős támogatását a továbbiakban is. Szükségesnek tartotta, hogy tisztázzák a környezetvédelem, illetve a természetvédelem összefüggéseit, mert ezt a két fogalmat gyakran összekeverik.

A környezetvédelem

mondotta — tulajdonképpen az ember védelme a füsttől, a zajtól, s egyéb ártalmaktól, az egészséges környezet óvása az ország egész területén. A természetvédelem: az arra kijelölt területeken a különleges értékek óvása. Dr. Molnár Béla érthetlenné tartotta, hogy miért nem hajtják végre a természetvédelemre vonatkozó jogszabályokat. Fokozottabb ellenőrzést sürgetett, s egyértelműt azokkal, akik szerint az egyik kulcskérdés a szélesebb körű, hatékonyabb felvilágosító munka. Szemerits Ferencné a Fertő menti ritka madárvilág megóvásának érdekében szólalt fel. Mateovics József az építkezési területeken tapasztalható indokolatlan fairtást tette szóvá.

Az országgyűlés mezőgazdasági bizottságának ülésén dr. Belák Sándor zárszavával ért véget.

Közéleti napló

Kállai Gyula
Vas megyében

Kállai Gyula, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának elnöke két-napos látogatást tett Vas megyében.

Óvári Miklós
Békés megyében

Óvári Miklós, az MSZMP Központi Bizottságának titkára csütörtökön Békés megyébe látogatott. Részt vett a megyei pártaktíván, s az időszzerű politikai kérdésekről tartott előadást.

V. J. Pavlov látogatása
a Csepel

Vas- és Féművekben Vlagyimir Jakovlevics Pavlov, az SZKP Központi Bizottságának tagja, a Szovjetunió magyarországi nagykövete csütörtökön látogatást tett a Csepel Vas- és Féművekben. A vendéget a pártbizottság épületében a párt-, társadalmi és gazdasági vezetők fogadták. A látogatás keretében V. J. Pavlov előadást tartott hatszáz főnyi pártaktivistának. A kommunista párt és a szovjet nép tevékenysége az SZKP XXIV. kongresszusa határozatainak megvalósításáért címmel.

A fizikai dolgozók pályaválasztó gyermekeinek segítése

Milyen segítséget kaphatnak pályaválasztásukhoz a fizikai dolgozók gyermekei, hol tart és hogyan kell fejleszteni az ez irányú munkát? — erre az időszzerű kérdésre kereste a választ csütörtöki ülésén az Országos Pályaválasztási Tanács. Nagy László, az Országos Pályaválasztási Tanácsadó Intézet igazgatója rámutatott: napjainkban még csupán a kezdeti lépések történtek meg annak érdekében, hogy a fizi-

kai dolgozók gyermekei javuló eséllyel indulhassanak a továbbtanulás irányának eldöntése, illetve a pályaválasztás során.

Vannak nem lebecsülendő eredmények, azonban még a pályaválasztási tanácsadók gyakorlatában sem egészen egyértelmű, hogy kit, hogyan és milyen mértékben kell segíteni. Egyébként nemcsak ezt kell alaposabban elemzésre, hanem a következő öt éves tervben szükség lesz a közéleti iskolák fejlesztésére, az általános iskolai, a szakmunkástanuló és középiskolai kollégiumok további bővítésére, átfogó társadalmi akciókra és a helyi erőforrások fokozására is. Biztató jelenség, hogy az utóbbi időben a főváros munkáskerületeiben javult az iskolák személyi és tárgyi ellátottsága.

Sokirányú közös és egybehangolt erőfeszítés eredménye, hogy a fizikai dolgozók gyermekeinek számára a középiskolákban 1970 óta mintegy 5 százalékkal nőtt, s a jelen tanévben elérte az 54,7 százalékot. Az egyetemeken és a főiskolák zök gyermekeinek hatékony segítésére, hogy sikeresen választhassák meg életpályájukat.

A felmérések tapasztalatai arról vallanak, hogy a fizikai dolgozók gyermekeinek művelődési hátránya az 5—8 életév körül alakul ki, s fokozódik a 8—14 éves kor között. A tanulmányi eredmények éppen ezért nem is tükrözhetik hiven a képességeket, s azok felszínre hozása nem valósulhat meg maradéktalanul a jelenlegi iskolai oktató-nevelő munka keretei között; s a szülők sem tudják gyermekeiket kellőképpen aktivizálni képességeik kifejtésére.

Mindebből következik, hogy az eddigieknél lényegesen átgondoltabb és nagyobb ösztönzést, segítséget kell adni a fizikai dolgozók gyermekei számára tanuláshoz, továbbtanulásukhoz és pályaválasztásukhoz is.

A beszámoltó követő vitában körvonalazták a pályaválasztási tanácsadás, a tehetséggondozás jelenlegi és hosszabb távú feladatait; a szülők tájékoztatása érdekében elvégzendő tennivalókat, s részletes munkatervet dolgoztak ki a fizikai dolgozó gyermekeinek hatékony segítésére, hogy sikeresen választhassák meg életpályájukat.